

[Lasse Budtz]

det amerikanske stjernekrigsprogram, SDI, og vi kan slet ikke forstå, hvordan regeringen, også ifølge dagspressen, kan have tilsluttet sig en kritik af den hollandske regering, der ønsker at fjerne nogle af deres gamle kortdistancetaktiske atomvåben. Jeg formoder, at der må være tale om en fejlagtig meddelelse i massemedierne, for et lille land som Danmark, som ikke selv ønsker atomvåben, kan naturligvis ikke deltage i kritik af et andet lille land, der ønsker at nedskære dette lands atomvåben. Det er simpelt hen utænkeligt, at regeringen skulle have gjort det, og jeg vil derfor bede ministeren om at afkræfte de forlydender, der har været i pressen.

Med henvisning til det, jeg tidligere har sagt om Danmarks FN-politik, skal jeg her ved på socialdemokratiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»I overensstemmelse med sin dagsorden af 3. maj 1984 opfordrer folketinget regeringen til under FNs generalforsamling at meddele, at Danmark på FNs kommende generalforsamling – alene eller sammen med ligesindede stater – vil fremsætte forslag om Øst-Vest-forhandlinger med henblik på en international aftale mod førstegangsb brug af atomvåben.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Socialdemokratiet mener, at denne dagsorden klart ligger inden for 3. maj-dagsordenen. Jeg håber, at man har lagt mærke til formuleringen, som vi med omhu har forsøgt at lave på en sådan måde, at vi måske her for en gangs skyld kan samle hele tinget bag denne dagsordens vedtagelse.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår i forhandlingen.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg skal først takke udenrigsministeren for redegørelsen. Det er jo ikke første gang, jeg har lejlighed til at takke udenrigsministeren for en redegørelse. Hvis alle de redegørelser, der er kommet gennem årene blev trykt, ville de blive en ganske interessant bog om substansen i dansk udenrigspolitik.

Jeg skal derefter vende mig til FN selv, og jeg skal selvfølgelig i denne forbindelse mest tale om generalforsamlingen.

Fra en udvendig betragtning kan det tage sig sådan ud, at generalforsamlingen er et sted, hvor medlemmerne taler og fremsætter resolutionsforslag og stemmer. Fra denne udvendige betragtning kan det, der sker i FN, tage sig nok så uproduktivt og frustrerende ud, og der har da også gennem årene været en tendens til, at nogle lande brugte FN til at lufte tanker uden udsigt til, at de kunne realiseres, og det forekommer, at store lande og store landegrupper i det hele tager FN meget ualvorligt.

Noget af det væsentligste, der kan komme ud af de bilaterale samtaler mellem USA og Sovjetunionen, er efter vor opfattelse, at begge lande indrømmer FN en større og mere alvorlig rolle. Hvis man læser referatet af møderne mellem Reagan og Gorbatsjov, kan man godt få det indtryk, at det i virkeligheden er FN, det drejer sig om. Mere kan med fordel foregå i FN og de organisationer, der er knyttet til FN, f.eks. UNDP, hvis virksomhed det konservative folkeparti påskønner særlig meget.

Men selv om man har denne forholdsvist negative opfattelse af FN – vi deler den som sagt ikke – er FN dog uundværlig, og jeg taler stadig om generalforsamlingen, for i FN er næsten alle Jordens lande repræsenteret og har mulighed for at udveksle synspunkter. Når vi udnytter disse muligheder, kan vi danne os et ganske godt indtryk af, hvilke tanker der rører sig i nære og fjerne lande. Vi kan afprøve vore egne synspunkter og knytte politiske bånd til lande, vi ellers ikke kunne knytte bånd til. Dette er særlig vigtigt for små og mindre lande, og hvad angår Danmark er der vist grund til at nævne den velvilje, som bl.a. vores u-landspolitik og vor politik over for FNs underorganisationer har skabt over for os. Der er her skabt en fond af politisk kapital, som vi nok kan have brug for.

Jeg skal i den forbindelse pege på den udmærkede skik, at vores permanente FN-delegation under generalforsamlingen udvides med repræsentanter for de politiske partier her i salen. De pågældende delegerede har mulighed for gennem samtaler med andre delegerede at prøve deres egne holdninger af og at skabe værdifulde kontakter, ligesom de